

Naturskyddsföreningen
Västerås

Västerås Natur

Bild från Rönnskogen mellan Skultuna och Västerås, november 2021

Höst - vinterprogram 2022 - 2023

Ordföranden har ordet

Det är första maj, solen skiner och det är 17 grader varmt när jag skriver det traditionsenliga "Ordföranden har ordet". Forsythian lyser gul i trädgården och i skogen blommar vitsipporna. Däggdjuren föder sina ungar. De första humlorna och fjärilarna flyger. Bofinken, koltrasten och rödhaken sjunger för att locka på en partner. Det är vår! Men detta är också "livets ström"! Denna fantastiska mekanism, "fortplantningen", väcks till liv hos de flesta arter. Detta sker under en kort, hektisk period, vilken för de flesta inträffar under våren eller försommaren. I grunden är allt samma process, livet på jorden förs vidare nu såsom det skett i miljontals år. Njut av våren och tänk på denna fantastiska mekanism! Livets ström på jorden får sin energi från solens strålar som bl.a. driver fotosyntesen där koldioxid + vatten blir syre + socker. Kolet, tillsammans med kväve, fosfor och kalium m.m. bildar växtfibrerna i andra processer. Den produktion som alla djur och den biologiska mångfalden är beroende av.

Sedan c:a 11 000 år har jorden befunnit sig i den "stabila" geologiska tidsåldern Holocen men de senaste 70 åren har den "accelererat" in i tidsåldern Antropocen, dvs människans påverkan på jorden är så stor att den betraktas som en egen geologisk

tidsålder! Forskarna varnar för klimatförändringarna och dess följder, vår förändrade markanvändning, den kraftiga minskningen av arter på jorden osv. Vi måste ändra vårt sätt att leva och i alla lägen tänka "vårda och bruka men inte förbruka". Vi måste värna om naturens resurser, gynna den biologiska mångfalden och begränsa klimatförändringen!

Programmet som du nu har fått i din hand innehåller många vandringar och föredrag. I år fyller Naturskyddsföreningen i Västerås/Västmanland 100 år och vi bjuder in till fest den 18:e september där vi bjuder på mat och historiska tillbakablickar.

I hopp om att få en mer aktiv och livfull förening så har styrelsen bildat arbetsgrupper där vi också hoppas att ni vill ansluta och engagera er. Vi behöver bli fler aktiva för att höras, synas och kunna inspirera/ påverka. Läs mer på sidan 4. Trots ett digert program kommer det ibland till nya aktiviteter. Håll därför koll på hemsidan och Facebook för att inte missa dessa!

Väl mött på vandringar och föredrag.
Bengt Jönsson, ordförande.

Höst - vinterprogram 2022 - 2023

Söndag 21 augusti

Slättergille!

Vi slår ängen som vi fagade i april. Och lite annat vi hinner med.

Tid: 10.00 – 13.00. Matsäck är gott! Ta med egen.

Plats: Badelunda kyrkskola, mitt emot kyrkan.

Kontakt: Roine Andersson 073-039 67 97.
Ingen anmälan.

Fem måndagar under hösten ordnar vi stadsnära vandringar varannan vecka. Vi börjar den 22 augusti.

Måndag 22 augusti

Stadsnära vandring

Ta chansen till en lugn och trevlig promenad med lite småprat och naturupplevelser. Den i gruppen som vill berätta något om det vi ser får gärna göra det. Ser vi något intressant så stannar vi en stund. Kläder efter väder. Ta med fika och om du har, kikare.

Tid: 17.30, beräkna ca 1,5–2 timmar.

Plats: Läggs ut på kretsens Facebook sida en vecka i förväg. Naturskyddsföreningen i Västerås Evenemang
<https://www.facebook.com/naturskydd-vasteras/events>

Lördag 27 augusti

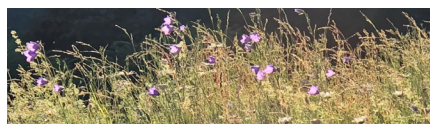
Ängens dag på Engsö

Viktiga faktorer för ängens artrikedom är bete, slätter och "ekologiskt jordbruk". Det blir härliga vandringar i några av ängarna sedda i sitt ekologiska sammanhang.

Tid och Plats: 10.00 vid bron vid Ängsö sund. Beräkna ca 3 - 4 timmar. Ta med matsäck!

Ledare: Anders Torsten Hasselrot (Engsö hembygdsförening), Gunnar Rosén.

Ingen anmälan.

Lördag 27 augusti

Gröna Västerås

Mer information kommer på hemsidan

Lördag 3 september

Svamputflykt

Vi beger oss till en rikt givande (förhoppningsvis), särskilt utvald svampskog. Svampsektionens experter guidar oss i svamparnas värld. Delikatess, ätlig, oätlig eller supergiftig? Kläder efter väder, ta med fika el. dyl. Ta även med en svampbok om du har.

Tid: 10.00, beräkna ca 4 timmar.

Plats: Samling vid ABB Arena Nord (ishockeyhallen), Rocklunda

Ledare: Berit Rodling Martinsson, Boris Klanger NF Västmanlands svampsektion, m.fl.

Anmälan senast 31/8:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com
Ange Svamputflykt i ämnesraden.

Måndag 5 september

Stadsnära vandring

Information: Se måndag 22/8

Tisdag 6 september

Klimatkrisen – större än du tror?

De snabbt accelererande utsläppen av växthusgaser efter det andra världskriget har nu lett till en klimatkris. Utsläppsutrymmet är fullt om vi ska ha en chans att begränsa temperaturhöjningarna till nära 1,5 grader. I sin föreläsning analyserar Staffan Laestadius, professor emeritus i industriell utveckling vid KTH, villkoren och möjligheterna för att snabbt ställa om vår fossilberoende modernitet till en postfossil välfärdsstat. Inte minst gäller det att skapa acceptans för en sådan omställning – i Sverige, och världen. Staffan föreläser ofta för såväl folkbildning som högsolor.

Tid: 18.30 – 20.30

Plats: Tomaskyrkan, Cedergatan 1, Västerås

Anmälan senast 3 september:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com

Måndag 12 september

Tranor och gäss vid Hjälstaviken

Tusentals tranor och stora flockar av vitkindad gås och grågås flyger in vid skymningen.

Tid: 17.45 – 20.00

Samling: Vid Hälla parkering kl.17.00 (för gemensam färd /samåkning) eller vid Hårby parkeringen (söder Hjalsta by) ca: 17.45.

Anmälan senast 10 september:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com
Ange Hjälstaviken i ämnesraden.

Lördag 17 september

Stig in!

Välkommen på en upplevelsevandring längs Badelundaåsens lättpromenerade stigar. Hur hörs hösten? Vart tar klorofyllet vägen? Vad är skillnaden på Blad och Löv? Vem andas ut när du andas in? Får färger heta hur som helst? Hur...?

Tid: 10:00 – 13:00.

Start & Mål: Café Anund vid Anundshög.

Möjlighet till fika/lunch; ta gärna med egen matsäck.

Söndag 18 september

100-årsfest

Vi firar att föreningen, i olika former, har funnits i hundra år. Vi samlas i Skolträdgården vid Badelunda kyrkskola och har en trevlig dag med festliga förtecken. Utförligare program kommer på hemsidan.

Tid: 11 – 16

Plats: Badelunda kyrkskola

Anmälan senast 8 september:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com
Ange 100-årsfest i ämnesraden.

Måndag 19 september

Stadsnära vandring

Information: se 22 augusti.

Naturskyddsföreningen
Västerås

Studie
främjandet

Studiefrämjandet Uppsala Västmanland är medarrangör vid alla aktiviteter. Dessutom samarbetar vi med andra aktörer vid några programpunkter. Se fullständiga programtexten på hemsidan.

Naturskyddsföreningen
Västerås

Söndag 25 september

Natursnokarträff på Björnön

Höst i naturen! Vi letar svampar, tittar i lappar och leker. Ta med matsäck.

Tid: 11.00 – ca 13.00.

Plats: P-platsen mitt emot Björnögården.

Klädsel: Oömma kläder efter väder.

Kontakt och anmälan:

Ingrid Åkerman,
ingrid_akerman@yahoo.se

Lördag 1 oktober

Skogspromenad Vinnsjö mossen

Vi går på vandringsleden genom Västerås nordligaste naturreservat och upptäcker den orörda naturen. En härlig dag med förhoppningsvis fint väder. Ta med svampkorg för eventuella fynd.

Kläder efter väder, ta även med fika eller annan mat och dryck.

Tid: 10.00, beräkna ca 4 timmar.

Plats: Samling vid ABB Arena Nord, Rocklunda för gemensam färd

Anmälan senast 31/8:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com
Ange Vinnsjö mossen i ämnesraden.

Måndag 3 oktober

Stadsnära vandring

Information: se 22 augusti.

1 - 7 oktober (v. 40)

Miljövänliga veckan

Vi kommer eventuellt att vara i någon Willysbutik och prata om ekologiska varor. Vi kommer även ordna ekologiska frukostar på ett par arbetsplatser.

Tisdag 4 oktober

Välja eller inte välja ekologiskt på tallriken!

Vesna Djokic', miljövetare föreläser om ekologisk mat. Hon kommer dessutom försöka ge svar på en del frågor: Vad innebär egentligen begreppet ekologiskt? Finns det bara fördelar, eller? Vad är det som styr konsumentens val mellan ekologiskt och icke ekologiskt i matbutiken?

Tid: 18.00 – 19.30

Plats: Kulturen, Studieförbundet, Pilgatan 8C tar på ett par arbetsplatser.

Måndag 17 oktober

Stadsnära vandring

Information: Se 22 augusti.

*Glöm ej matsäck
på våra utflykter!*

Torsdag 17 november

Djuren på fjället

Ingemar Lind, naturfotograf, berättar om att evolutionen har gjort att djur, fåglar och växter som lever i detta landskap vi kallar högfjället har anpassat sig och lever i samklang, i harmoni. Till en början fungerade allt enligt dessa regler. Men, så kom människan in i bilden och harmonin hamnade på sned. Så inleds berättelsen om djuren på fjället där människans påverkan på det vilda inte alltid är av godo.

Tid: 18.00 – ca. 19.30

Plats: Kulturen, Studieförbundet, Pilgatan 8C

Tisdag 6 december

Det galna kemikaliesamhället, Miljön och Jag

Vesna Djokic, miljövetare, föreläser om de tiotusentals kemikalier som omger oss. Kemikalierna gör vår vardag lite enklare men de har negativa effekter på människors hälsa och miljö. Du får tips på vad du kan göra för att minska påverkan från kemikalier i och omkring dig.

Tid: 18.00 – 19.30

Plats: Hörsalen, Stadsbiblioteket, Västerås

Torsdag 26 januari

Plastberget

Hur ser det egentligen ut med vår plastanvändning? Går det att minska på vår plastanvändning? Hur går övergången från fossilt till förnybart? Det är frågor som kommer att diskuteras under denna föreläsning hos Vafabmiljö. Men även kring vikten av återvinning och varför inte så kallade "nedbrytbara" plastpåsar får användas till matavfallet. Välkommen till en kväll där avfallsfrågan är i fokus!

Tid: 18.00 – 20.00

Plats: Återvinnarhuset, Vafab, Returvägen 20.

Söndag 5 februari

Natursnokar vinterutflykt

Temat för vinterträffen är spår i snö. Vilka djur är det som stannar kvar på vinterhalvåret? Vad äter älgen och vilka fåglar matar vi utanför fönstret? Vi ska snoka efter spår, leka lekar och fika. Kom ihåg matsäcken, gärna varm dryck för kalla magar.

Tid och plats: 11.00 – ca 13.00. P-platsen mitt emot Björnögården.

Klädsel: Varma och oömma kläder efter väder.

Ledare: Ingrid Åkerman, Ki Neuendorff och Anne Halldin

Kontakt och anmälan: Ingrid Åkerman
ingrid_akerman@yahoo.se

Arrangör: Naturskyddsföreningen och Studieförbundet

Onsdag 15 februari

Västmanland i ord och bild

Naturfotograferna Christina Lindquist och Anders Sundqvist visar bilder på naturen i Västmanland och de djur som finns här. Christina, vinnare av två medaljer i SM i Naturfoto 2021, fotograferar bl. a. mycket macro och visar de små detaljerna som vi inte alltid ser. Anders, som vann SM i Naturfoto 2020, är främst inriktad på fåglar, med ugglor och naturen de lever i som specialintresse.

Tid: 18.30 – 20.30.

Plats: Hörsalen, Stadsbiblioteket, Västerås.

Foto: Christina Lindquist, (Bilden är beskuren)

Måndag 20 mars

Kretsens Årsstämma

Mer information i Vår- och sommarprogrammet.

Naturskyddsföreningen Västerås

Vi söker folk till styrelsen!

Är du intresserad av natur-, klimat- och miljöfrågor? Vi arbetar för ett långsiktigt ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart samhälle, där vi värnar om naturens resurser och biologiska mångfald och där vi lyckats begränsa klimatförändringen. Hör gärna av dig till valberedningens ordförande Johan Axné, 073-0295964

Se vår hemsida:

www.vasteras.naturskyddsforeningen.se

Fler aktiva!

Vid flera tillfällen så avstår vi från aktiviteter eller att medverka vid evenemang pga avsaknad av personer som t.ex. kan stå vid ett bord och informera om föreningen. Vi behöver alltid hjälp vid klädbytdagen, miljövänliga veckan samt familjedag med barnen. Eller varför inte guida/ hjälpa till med någon utflykt. Hjälp vid något enstaka tillfälle betyder mycket! Tveka inte, hör av dig till styrelsen! Fler aktiva gör föreningen starkare.

Styrelsen:

Ordförande: Bengt Jönsson, 070-290 40 20, bengt.eb.jonsson@gmail.com

Vice ordförande: Gunnar Rosén, Kassör: Bertil Svensson, Sekreterare: Berit Karlsson

Övriga ledamöter:

Eduardo Medina, Moa Olivensjö, Lars Bohlin, Anders Hasselrot och Alexander Franzén

Suppleanter:

Anneli Öster Friberg, Roine Andersson, Ingrid Åkerman, Sofia Blomgren.

Kontaktuppgifter till styrelsen liksom uppgifter om valberedning och revisorer finns på hemsidan: www.vasteras.naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningens aktiviteter sker ofta i samarbete med Studiefrämjandet

021 – 10 17 70

www.studieframjandet.se/vastmanland

På vår hemsida hittar du bl.a. remissvar, brev och yttranden till kommunen, miljödomstolen m.fl. och många intressanta länkar.

www.vasteras.naturskyddsforeningen.se

Vi finns på Facebook:
Naturskyddsföreningen
i Västerås

SNF riks hemsida:

www.naturskyddsforeningen.se

Medlemsfrågor: **08 - 702 65 77**

Styrelsens arbetsgrupper

För att sprida arbetsuppgifterna i föreningen har styrelsen bildat arbetsgrupper inom olika områden. Grupperna är:

Handla miljövänligt där Miljövänliga veckan och Klädbytdagen ingår.

Skogsgruppen som arbetar för ett bättre brukande av skogen.

Biologisk mångfald ingår den årliga kampanjen Rädda bina och även arbetet med Badelunda skolträdgård. Gruppen

Hållbara städer arbetar bl. a. med att bevara grönytor och stadsnära skogar. Kontakta någon i styrelsen om du vill veta mer om någon grupp.

Natursnokarna

Det finns mycket spännande i naturen! I Natursnokarna upptäcker barn och deras vuxna naturen tillsammans. Dels för att det är så kul, dels för att det får oss att må bra.

Men också för att vi ska lära känna och förstå mer om naturen. Vi tror att de som får chans att uppleva och lära sig mer om naturen också blir mer rädda om den. Alla barn mellan 2-12 år som har med sig en vuxen är välkomna.

Program/kalendarium på vår hemsida

Sedan våren 2020 har vi en programtablå/ kalendarium på hemsidan som uppdateras efterhand som nya aktiviteter blir färdigplanerade.

I maj samt i december så tas ett utdrag för att göra ett programblad för utskick med Sveriges Natur till samtliga medlemmar. Det kan dock hända att ytterligare programpunkter kommer till efter tryckning. Så kolla hemsidan!

Naturskyddsföreningen i Västerås 100 år!

Vi har länge trott att föreningen fyller 100 år 2021. Detta har visat sig vara fel. När Roine Andersson var till Arkiv Västmanland i början av december 2021 för att gräva i den tidiga historiken, hittade han det första protokollet från 13 april 1922, där vår föregångare, **Västerås Naturvetenskapliga Förening** bildades. I Rudbeckianska gymnasiet gamla geografiska samlades ett 30-tal ledamöter. Man valde styrelse och fastställde stadgar. Årsavgiften bestämdes till 3 kronor. I protokollets §5 kan man läsa:

"Höll lektor Floderus ett med skioptikonbilder och konserverade naturföremål belyst föredrag om Västmanlands natur, utgörande en orienterande framställning av landskapets geologiska bildning och utveckling, klimat, växt- och djurvärld samt första bebyggelse av människan."

Protokollet var vackert handskrivet med snirkliga bokstäver. Mötet var noga refererat i Västmanlands Läns Tidning dagen efter, enligt sparade tidningsurklipp. Detta väcker fler frågor än det ger svar. När bytte föreningen namn till **Naturskyddsföreningen i Västerås**? Vilka frågor har varit aktuella genom åren? På 100-årsfesten 18 september kommer Roine Andersson att berätta vad han hittat under sin forskning om hur föreningen utvecklats genom åren och hur naturfrågorna skiftat fokus från ett lokalt till ett mer globalt perspektiv, även om vi självklart i kretsen arbetar med de lokala frågorna. Även tekniken har gått framåt. I dag visar vi inte skioptikonbilder och inte heller konserverade naturföremål. Vi använder oss av fotografier lagrade på en minnesenhet som exponeras på en skärm.